

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

I.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 1-го Января — 1837 — Wilno. Piątek. 1-go Stycznia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Декабря.

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Александра Невскаго*, Командиръ Гвардейскаго Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генераль-Лейтенантъ *Кноррингъ*, и Членъ Военнаго Совѣта, Кіевскій Военный Губернаторъ и Генераль-Губернаторъ Подольскій и Волынскій, Сенаторъ Генераль-Лейтенантъ Графъ *Гурьевъ*.

— Высочайшею Грамотою, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Владимира 1-й степени*, Членъ Генераль-Аудиторіата, Сенаторъ Генераль-Лейтенантъ *Килжинъ*.

— Высочайшею Грамотою, 5-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Владимира 2-й степени*, Директоръ Императорскихъ С. Петербургскихъ Театровъ, Тайный Совѣтникъ *Геденовъ*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Анны второй степени*: Полковники: Кавалергардскаго Ея Величества полка *Араповъ*; Лейбъ-Гвардіи Коннаго полка *Осоргинъ*; Лейбъ-Гвардіи Гродненскаго Гусарскаго полка *Кроеръ*; Старшій Адыютантъ Штаба Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса по части Генеральнаго Штаба, состоящій въ Гвардейскомъ Генеральномъ Штабѣ Капитанъ *Гольинскій*, и Лейбъ-Гвардіи Сапернаго баталіона Капитанъ *Фельднеръ*.

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Анны второй степени*: Командиръ 5-го Флотскаго экипажа и корабля *Кульмъ*, Капитанъ 1-го ранга *Болговской*; Исправляющій должность Капитана Одесскаго Карантиннаго порта, состоящій по Ластовымъ экипажамъ Маіоръ *Потемкинъ 2-й*, и Корпуса Морской Артиллеріи Капитанъ *Терентьевъ*.

— Состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ Коллежскому Совѣтнику *Серапинову*, въ воздаяніе усердія его въ пользу общую, Всемилостивѣйше пожалованы, согласно удостоенію Комитета Министровъ, знаки ордена *Св. Анны 2-й степени украшенныя Императорскою Короною*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 13-го Декабря, уволенъ отъ службы, за болѣзнію, находящійся при Отдѣльномъ Кавказскомъ Корпусѣ, состоящій по Кавалеріи Генераль-Маіоръ *Катаржи 2-й*, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго жалованья.

— Высочайшимъ Приказомъ, 11-го Декабря, состоящій по Артиллеріи Генераль-Маіоръ *Сухозанетъ 2-й*, назначенъ Начальникомъ 4-й Артиллерійской дивизіи.

— Члену Государственнаго Совѣта, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу Григорію *Строганову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Оберъ-Шенкомъ Высочайшаго Двора.

— Вице-Президентъ Придворной Конюшенной Кон-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 25-go Grudnia.

Przez NAYWYŻSZE Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Alexandra Newskiego*, Dowódzca Odwodowego Gwardyjskiego Korpusu jazdy, Jenerał-Porucznik *Knorring*, i Członek Rady Woyskowej, Kijowski Wojenny Gubernator i Jenerał Gubernator Podolski i Wołyński, Senator, Jenerał-Porucznik Hrabia *Gurjew*.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 6-go Grudnia, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Włodzimierza 1-go stopnia*, Członek Jeneralnego Audytorjatu, Senator, Jenerał-Porucznik *Kniażnin*.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 5-go Grudnia, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Włodzimierza 2-go stopnia*, Dyrektor CESARSKICH St. Petersburgskich Teatrów, Radzca Tajny *Gedonow*.

— Przez NAYWYŻSZY Imienny Ukaz do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Anny drugiego stopnia*: Półkownicy: półku Kawalergardów CESARZOWEY Jey Mości *Arapow*; konnego półku Gwardyi *Osorgin*; Gwardyi Grodzieńskiego półku Huzarów *Kroyer*; Starszy Adjutant Sztabu Oddzielnego Korpusu Gwardyi oddziału Jeneralnego Sztabu, liczący się w Jeneralnym Sztabie Gwardyi Kapitan *Hołyński*, i Gwardyi batalionu Saperów Kapitan *Felkner*.

— Przez NAYWYŻSZE Imienne Ukazy do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, Najłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Anny drugiego stopnia*: Dowódzca 5-go ekwipażu Flotty i okrętu *Kulm*, Kapitan 1-szej rangi *Bołhowski*: Sprawujący obowiązki Kapitana Odesskiego portu kwarantannowego, liczący się w ekwipażach przewozowych Major *Potemkin 2-gi*, i Korpusu Morskiej Artylleryi Kapitan *Terentjew*.

— Zostający w wiedzy Ministeryum Spraw Zewnętrznych Radzca Kollegialny *Serapinow*, w nagrodę gorliwości o powszechnie dobro, udarowany został, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, znakami Orderu *Sw. Anny 2-go stopnia Cesarską Koroną ozdobionego*.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny, 13-go Grudnia, uwolniony ze służby, z przyczyny choroby, znajdujący się przy Oddzielnym Korpusie Kaukazkim, liczący się w Kawaleryi Jenerał-Major *Catargi 2-gi*, z mundurem i pensją zupełney gaży.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkaz dzienny, 11-go Grudnia, liczący się w Artylleryi Jenerał-Major *Suchozanet 2-gi*, назначony Naczelnikiem 4-tey dywizyi Artylleryi.

— Członkowi Rady Państwa, Rzeczywistemu Radcy Stanu Grzegorzowi *Stroganowu*, Najłaskawiey rozkazano być Wielkim Podczaszym NAYWYŻSzego Dworu.

— Vice-Prezydent Stajennego Kantoru Dworu Ko-

торы, Штадмейстеръ *Беклемшевъ*, уволенъ, по прощению его за бользнію, вовсе отъ службы, со Всемилоостивѣйшимъ повелѣніемъ, на основаніи 1531 статьи 3-го тома Свода Законовъ, производить ему въ пенсію по три тысячи пяти сотъ четыре рубля въ годъ изъ Государственнаго Казначейства.

— Штадмейстеру Высочайшаго Двора Барону *Фридериксу*, Всемилоостивѣйше повелѣно быть Вице-Президентомъ Придворной Конюшенной Конторы.

— Членъ Совѣта Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Баронъ *Ганъ*, Всемилоостивѣйше пожалованъ въ Тайные Совѣтники, съ повелѣніемъ присутствовать ему въ Правительствующемъ Сенатѣ.

— Состоящему въ должности Вице-Президента Гофъ-Интендантской Конторы и въ званіи Каммергера, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Александру *Щербинину*, Всемилоостивѣйше повелѣно быть и въ должности Гофмейстера при Высочайшемъ Дворѣ.

— Состоящій по Военному Министерству, Статскій Совѣтникъ *Марковъ*, Всемилоостивѣйше пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Состоящій въ должности Вице-Директора Департамента Разныхъ Податей и Сборовъ, Статскій Совѣтникъ *Базилевскій*, Всемилоостивѣйше утверждень Вице-Директоромъ того Департамента.

— Коллежскіе Совѣтники: Управляющій Внутреннею хозяйственною частію по Министерству Иностранныхъ Дѣлъ, *Орловъ*, бывший Членъ Комитета о построеніи казармъ Лейбъ-Гвардіи Литовскаго полка, *Кусовъ*, и Начальникъ Отдѣленія Департамента Духовныхъ Дѣлъ Иностранныхъ Исповѣданій, *фонъ Поль*, Всемилоостивѣйше пожалованы въ Статскіе Совѣтники.

— Внука Адмирала Графа *Мордвинова*, дѣвица *Марія Столыпина*, дочь Вице-Канцлера, Графиня *Марія Несселродъ*, и дѣвцы Баронесса Александра *Дризенъ*, Анна *Арбузова*, *Марія Безобразова* и Анна *Окулова*, Всемилоостивѣйше пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія имѣлъ счастье всеподданнѣйше представить Его Императорскому Величеству, 6-го сего Декабря, экземпляръ изданныхъ по Высочайшему повелѣнію Археографической Коммиссіею въ IV томахъ актовъ, до Русской Исторіи относящихся. Государь Императоръ, принявъ благосклонно сіе собраніе любопытныхъ и большею частію доселѣ неизвѣстныхъ памятниковъ и документовъ Отечественной Исторіи, въ вознагражденіе отличныхъ трудовъ и усердія, съ коими Археографическая Коммиссія исполнила возложенное на нее порученіе, Всемилоостивѣйше изволилъ, въ 18 день сего Декабря, пожаловать Предсѣдателю Коммиссіи, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Князю *Ширинскому-Шихматову*, при Высочайшемъ Рескриптѣ на его имя, украшенную брилліантами табакерку съ изображеніемъ Имени Его Величества; Члены же Коммиссіи пожалованы Кавалерами: Экстраординарный Профессоръ С. Петербургскаго Университета *Устряловъ*, ордена *Св. Станислава 3-й степени*; Коллежскій Секретарь *Вередииковъ*, *Св. Владимира 4-й степени*; Титулярный Совѣтникъ *Краевскій*, *Св. Анны 3-й степени* и Письмоводитель Коммиссіи, Коллежскій Секретарь *Строевъ*, *Св. Станислава 4-й степени*.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 6-й день сего Декабря, изобращено:

„При постоянномъ наблюденіи за ходомъ мануфактурной и фабричной въ Имперіи Нашей промышленности, Мы съ удовольствіемъ удостоверились, что дѣйствіе строгихъ охранительныхъ мѣръ, въ свое время необходимыхъ, нынѣ, съ быстрымъ промышленності сей расширеніемъ, можетъ быть умѣрено не только безъ вреда дальнѣйшимъ ея успѣхамъ, но и съ увѣренностію, что раскрытіе входа иностраннымъ издѣліямъ высшаго достоинства, при соразмѣрной пошлинѣ, поощритъ производительные классы къ вѣщей дѣятельности, посредствомъ возбужденія полезнаго соревнованія.

„Въ семь намѣреній, Мы признали за благо сдѣлать въ существующихъ нынѣ тарифныхъ положеніяхъ разныя перемѣны, съ одной стороны разрѣшеніемъ привоза нѣкоторыхъ статей, доселѣ запрещенныхъ, а съ другой, уменьшеніемъ пошлины съ тѣхъ предметовъ, коихъ привозъ могъ быть облегченъ безъ вреда внутреннимъ произведеніямъ.

„Утвердивъ составленные на сихъ основаніяхъ Министеромъ Финансовъ, и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнныя, росписи и правила, и препроводя оныя при семь въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ сдѣлать къ обнародованію ихъ и исполненію надлежащее распоряженіе.“

nuszny Beklemiszew, z przyczyny choroby, na własną prośbę został uwolniony zupełnie ze służby, z Najłaskawszym rozkazem, na podstawie 1531 artykułu 3-go tomu Połączenia Praw, wydawać mu na pensyą po trzy tysiące pięćset cztery ruble na rok z Podskarbstwa Państwa.

— Koniuszemu Najwyższego Dworu Baronowi *Fryderiksowi*, Najłaskawiey rozkazano bydź Vice-Prezydentem Stajennego Kantoru Dworu.

— Członek Rady Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywisty Radzca Stanu Baron *Hahn*, Najłaskawiey mianowany Radzcą Tajnym, z rozkazem zasiadania w Rządzącym Senacie.

— Zostającemu w obowiązku Vice-Prezydenta Kantoru Intendencji Dworu, Szambelanowi, Rzeczywistemu Radzcy Stanu Alexandrowi *Szczerbininowi*, Najłaskawiey rozkazano bydź i w obowiązku Mistrza Dworu.

— Zostający w Ministeryum Woyny, Radzca Stanu *Markow*, Najłaskawiey mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— Zostający w obowiązku Vice-Dyrektora Departamentu różnych podatków i poborów, Radzca Stanu *Bazylewski*, Najłaskawiey zatwierdzony Vice-Dyrektorem tegoż Departamentu.

— Radzcy Kollegialni: Zarządzający wewnętrzną gospodarską częścią w Ministeryum Spraw Zewnętrznych *Orłow*, były Członek Komitetu budowania koszar Litewskiego półku Gwardyi, *Kusow*, i Naczelnik Oddziału Departamentu Spraw Duchownych obcych wyznań *von Pohl*, Najłaskawiey mianowani Radzcami Stanu.

— Wnuczka Admirala Hrabia *Mordwinowa*, Panna *Marya Stolypinówna*, córka Vice-Kancelerza, Hrabianka *Marya Nesselrode*, i Panny Baronówna *Alexandra Drisen*, *Anna Arbuzówna*, *Marya Bezobrazówna* i *Anna Okulówna*, Najłaskawiey mianowane Freylinami Najjaśniejszey Cesarzowej Jej Mości.

— P. Minister Narodowego Oświecenia miał szczęście najuniżeniey złożyć Jego Cesarzkiej Mości 6-go ter. Grudnia, exemplarz wydanych za Najwyższym rozkazem przez Archeograficzną Kommissyą we IV tomach aktów, do Historii Rosyjskiej odnoszących się: Cesarz Jego Mości, przyjąwszy łaskawie ten zbiór ciekawych i po większej części dotąd niewiadomych pomników i dokumentów Historii Oczystey, w nagrodę odznaczających się prac i gorliwości, z jakimi Kommissya Archeograficzna wypełniła dane jej zlecenie, Najłaskawiey raczył, dnia 18-go ter. Grudnia, udarować Prezydenta Kommissyi, Rzeczywistego Radzcę Stanu *Xięcia Szyryńskiego-Szychmatowa*, przy Najwyższym Reskrypcie, brylantami ozdobioną tabakierą z Cyfrą Jego Cesarzkiej Mości; Członkowie zaś Kommissyi mianowani Kawalerami: Nadzwyczajny Professor St. Petersburgskiego Uniwersytetu *Ustrjałow*, *Orderu S. Stanisława 3-go stopnia*; Sekretarz Kollegialny *Werednikow*, *S. Włodzimierza 4-go stopnia*; Radzca Honorowy *Krajewski*, *S. Anny 3-go stopnia*, i Pismowodzca Kommissyi, Sekretarz Kollegialny *Strojew*, *S. Stanisława 4-go stopnia*.

— W Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi dnia 6-go ter. Grudnia, wyrażono:

„Przy statecznym uważaniu postępu rękodzielniczego i fabrycznego w Naszém Cesarstwie przemysłu, z zadowoleniem przekonałiśmy się, iż działanie ścisłych ochraniających środków, w swoim czasie niezbędných, teraz, za szybkiem tego przemysłu rozszerzeniem się, mogą bydź umiarkowane nie tylko bez szkody dalszym jego powodzeniem, lecz i z pewnością, że dozwoleń przywozu zagranicznych wyrobów wyższej wartości przy stosowney poszlinie, zachęci klasy produkujące do większej czynności, przez wzbudzenie pożyteczney emulacyi.

„W tym zamiarze, uznaliśmy za dobre uczynić w istniejących teraz taryffowych ustanowieniach różne odmiany, z jednej strony przez dozwoleń przywozu niektórych artykułów dotąd zabronionych, a z drugiej, przez umniejszenie cła od tych przedmiotów, których przywóz mógł bydź ułatwiony bez szkody wewnętrznych wyrobów.

„Zatwierdziwszy ułożone na tych zasadach przez Ministra Skarbu i na Radzie Państwa rozpatrzone, wykaz i prawidła, i przesyłając je przy tém do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy uczynić około ich ogłoszenia i wypełnienia należyte rozporządzenie.“

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ Высочайше повелѣть соизволилъ: признавать купца *Бруно Мартина* Французскимъ Консульскимъ Агентомъ въ Евпаторіи.

— *Г. Барросъ (José Candido Barros)*, назначенъ Россійскимъ Консульскимъ Агентомъ въ Параибѣ (въ Бразиліи).

— Отчетъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ за 1835 годъ показываетъ, что состояніе капиталовъ и вообще банковской, или кредитной части Приказовъ Общественнаго Призрѣнія продолжаетъ улучшаться.

1-го Января 1834 г. Приказы имѣли капиталовъ:

Собственныхъ	40,627,008 р. 81½ к.
Вкладовъ	68,351,522 — 83½ —
Всего	108,978,531 — 64½ —

Въ продолженіе 1834 года, Приказы получили доходовъ:

Ассигнаціями	6,088,419 — 35½ —
На содержаніе въ семь году Приказовъ и заведеній, имъ принадлежащихъ, употреблено	5,252,062 — 57½ —
Осталось въ пользу Приказовъ, и присоединено къ капиталамъ ихъ	836,356 — 78½ —

1-го Января 1835 года капиталы Приказовъ простирались:

Собственные асс. до	41,218,889 — 20½ —
Вклады до	71,103,513 — 6½ —
Всего до	112,322,402 — 26½ —

Болѣе предшествовавшаго года . . . . .

Въ 1835 г. Приказы получили доходовъ асс.	6,808,412 — 45½ —
Болѣе противъ 1834 года	719,993 — 10½ —

На содержаніе Приказовъ, заведеній, имъ принадлежащихъ, и на новыя зданія употреблено асс. . . . .

Осталось въ пользу Приказовъ, и присоединено къ капиталамъ ихъ	1,236,547 — 94½ —
Болѣе противъ остатка 1834 года	400,191 — 16½ —

Засимъ 1-го Января 1836 года капиталы Приказовъ составляли:

Собственные	42,455,437 — 15 —
Вклады	80,395,950 — 5½ —
Всего	122,851,387 — 20½ —

Болѣе предшествовавшаго года . . . . .

1835 годъ и предшествовавшіе оному три года особенно примѣчательны для Приказовъ Общественнаго Призрѣнія значительнымъ поступленіемъ новыхъ вкладовъ, которые въ последнемъ году простирались до 9,000,000 рублей: несомнѣнное доказательство довѣрія къ Приказамъ.

— Одесская Страховая Контора Транспортныхъ, распространя болѣе и болѣе кругъ своихъ дѣйствій, имѣющихъ цѣлю общую пользу, съ 1-го Мая по 1-е Ноября сего года отравила въ разные города Россійской Имперіи 120 транспортовъ, въ коихъ было застраховано всякаго рода тяжелыхъ и жидкихъ вещей и товаровъ на 159,074 руб., вѣсомъ всего 55,017 пуд. 12 фунт.; за провозъ оныхъ посредствомъ вольнаго найма выдано ею извозщикамъ 57,509 руб. 95 коп.

Съ особеннымъ удовольствіемъ сообщая публикѣ свѣдѣнія, показывающія столь очевидно полезное содѣйствіе конторы транспортныхъ, къ облегченію сношеній Одессы съ внутренними городами Имперіи, мы увѣрены, что всѣ, имѣющіе нужду въ какихъ либо пересылкахъ изъ Одессы, предпочтительнѣе обратятся къ Конторѣ Транспортныхъ, какъ къ заведенію, доказавшему уже свою точность въ исполненіи возложенныхъ на него порученностей, и которое обезпечиваетъ, какъ въ вещественномъ, такъ и въ нравственномъ отношеніи внутренне ему вклады. (С. П.)

Керчь, 24-го Ноября.

14-го числа сего мѣсяца, съ четырехъ часовъ утра, подулъ сильный юговосточный вѣтеръ, и увеличиваясь до девяти часовъ, превратился потомъ въ сильную бурю, которая продолжалась до двухъ часовъ пополудни; въ это время, суда оставшіяся на зимовку въ здѣшнемъ портѣ, потеряли значительныя поврежденія, иныя выброшены на берегъ, а иныя совершенно погибли; всѣхъ же судовъ, потерпѣвшихъ отъ бури, оказывается 31, а именно: выброшенныхъ на берегъ и на мель 23, сильно поврежденныхъ 4 и разбитыхъ 4. Въ этомъ числѣ судовъ находятся: величиною отъ 20 до 30 ластовъ 15, отъ 30 до 40 ластовъ 6, отъ 40 до 46 ластовъ 3, отъ

— Cesarz Jego Mość po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżey rozkazać raczył: uznawać Kupca Brunona *Martin* Konsularnymъ Французскимъ Агентомъ w Eupatoryi.

— *P. Joze Candido Barros* został naznaczony Rosyjskimъ Konsularnymъ Агентомъ w Paraibo (w Brazylii.)

— Sprawozdanie P. Ministra Spraw Wewnętrznych z roku 1835 okazuje, że stan kapitałów i w ogólności bankowej czyli kredytowej części Urzędów Powszechnego Opatrzienia statecznie się polepsza.

1-go Stycznia 1834 r. Urzędy Powsz. Opie. miały kapitałów:

Własnych	40,627,008 r. 81½ k.
Lokacyjnych	68,351,522 — 83½ —
Ogół	108,978,531 — 64½ —

W ciągu 1834 roku, Urzędy Pow. Op. otrzymały dochodów:

Assygnatami	6,088,419 — 35½ —
Na utrzymanie w tym roku Urzędów Pow. Op. i zakładów do nich należących, użyto	5,252,062 — 57½ —
Pozostało na rzecz Urzędów Pow. Op. i przyłączono do ich kapitałów	836,356 — 78½ —

1-go Stycznia 1835 roku kapitały Urzędów Pow. Op. wynosiły: Własne ass. do . . . . .

do	41,218,889 — 20½ —
Lokacyjne do	71,103,513 — 6½ —
W ogóle do	112,322,402 — 26½ —

Więcey od roku przeszłego . . . . .

W r. 1835 Urzędy Pow. Op. otrzymały dochodu ass.	6,808,412 — 45½ —
Więcey jak w roku 1834	719,993 — 10½ —

Na utrzymanie Urzędów Pow. Op., zakładów do nich należących, i na nowe budowy użyto ass. . . . .

Pozostało na rzecz Urzędów Pow. Op. i przyłączono do ich kapitałów	1,236,547 — 94½ —
Więcey od pozostałości 1834 roku	400,191 — 16½ —

A zatem 1-go Stycznia 1836 roku Kapitały Urzędów Pow. Op. składały:

Własne	42,455,437 — 15 —
Lokacyjne	80,395,950 — 5½ —
W ogóle	122,851,387 r. 20½ k.

Więcey jak w roku przeszłym . . . . .

Rok 1835 i poprzedzające trzy lata szczególniej godne są uwagi dla Urzędów Powszechnego Opatrzienia, ze względu wejścia nowych lokacyj, które w roku ostatnim dochodziły do 9,000,000 rubli: nie wątpliwy dowód ufności Urzędowi Powszechnego Opatrzienia.

— Odeski Assekuracyyny Kantor Transportów, coraz więcej rozszerzając obręb swoich działań, mających na celu dobro powszechne, od dnia 1-go Maja do 1-go Listopada ter. roku, wysłał do różnych miast Cesarstwa Rosyjskiego 120 transportów, w których było zaasekurowano wszelkiego rodzaju ciężkich i ciekłych rzeczy i towarów na 159,074 rub., ważących w ogóle 55,017 pudów 12 fun.; za ich przewoz przez wolne наймованіе канторъ выдалъ furmanomъ 57,509 rubli 95 k.

Ze szczególnémъ zadovoleniemъ udzielającъ Publiczności wykaz, przekonywający o takъ widocznie pożytecznymъ przykładaniu się кантору транспортному do ułatwienia komunikacyi Odessy z wewnątrzmiastami Cesarstwa, jesteśmy przekonani, iż wszyscy, mający potrzebę jakichkolwiekъ przesyłekъ z Odessy, chętnie udadzą się do кантору транспортныхъ, jako do zakładu, który już dowiódł swojej akuratności względemъ wypełnienia powierzonychъ mu zleceń, i który zabezpiecza, takъ w materyalnymъ, jako i moralnymъ względzie, powierzoną mu własność.

Kiercz, 24 Listopada.

Dnia 14 ter. mѣсяца, o godzinie czwartey zrana, wszczął się wiatrъ mocny południowo-wschodni, i coraz się powiększającъ do godziny dziewiątej, zamienił się potemъ wъ gwałtowną burzę, trwającą do godziny drugiej z południa; wъ tymъ czasie okręty, które stanęły na zimę w porcie tutejszymъ, znacznie zostały uszkodzone: niektóre były na brzegъ wyrzucone, a niektóre zupełnie zginęły; wszystkichъ zaśъ okrętówъ przezъ burzę uszkodzonychъ okazuje się 31, a mianowicie: wyrzuconychъ na brzegъ i namieliznę 23, mocno uszkodzonychъ 4 i rozbitychъ 4. Wъ tey liczbie statkówъ znajduje się: wielkości od 20 do 30 łasztówъ 15, od 30 do 40 łasztówъ 6, od 40 do 46 łasztówъ 3, od 50 do 56 łasztówъ 4, jeden

Бо до 56 ласт. 4, одно судно въ 10½ ласт., и одна перевозная лодка. Кроме ихъ, многія суда, стоявшія въ безопасномъ мѣстѣ, но весьма тѣсно одно возлѣ другаго, во время бури потерпѣли также поврежденіе отъ сильной качки и взаимнаго тренія о борты. Убытокъ понесенный судами, можетъ простираться примѣрно до 80,000 руб.

Теперь въ Керчи все побережье моря представляетъ жалкую картину; возлѣ таможни нѣскольکو судовъ, брошенныхъ на берегъ, ставшихъ на мель и потонувшихъ, остаются въ одномъ и томъ же положеніи; оттянуть ихъ на рейдъ нѣтъ ни какой возможности; нужно ожидать весны, и тогда, съ приливомъ воды и большими усилиями, могутъ они оттащиться въ море.

Любимое гулянье здѣшнихъ жителей, украшеніе Керчи — набережная, почти вся разрушена, не смотря на прочное устройство оной, и огромные камни, положенные въ основаніе; изъ нихъ нѣкоторыя, вѣсившіе до 100 пудовъ и болѣе, выбиты изъ своихъ мѣстъ; нѣсколько плитъ тоже сброшено въ море, а нныя на берегъ. Городская прочная деревянная пристань, существовавшая болѣе 15-ти лѣтъ, размыта и требуетъ большихъ поправокъ. Волны были такъ сильны, что въ шести саженихъ отъ набережной невозможно было стоять, не бывъ облитымъ морскою водою. Во многихъ домахъ выбиты стекла, и разбросана съ кровель черепица. (С. II.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 28-го Декабря.

Его Кор. Высоч. Герцогъ Карлъ, отправился въ Ст. Петербургъ.

— Король смягчилъ постановленіе 1833, по которому Прусскимъ молодымъ уроженцамъ запрещено посѣщать иностранныя Университеты, дозволяя отнынѣ заниматься имъ науками въ Эрлангенъ, Вирцбургъ и Гейделбергъ.

— Изъ Оснабрика пишутъ: „Статуя воздвигнутая здѣсь въ прошедшемъ мѣсяцѣ известному здѣшнему Историкъ Жюстусу Мезеру, едва не была поводомъ къ большимъ безпорядкамъ. Какъ известно Мезеръ изображенъ въ большомъ парикѣ, держащимъ въ одной рукѣ книгу своей Оснабрикской исторіи. Книга сія по величинѣ похожа на библію. Кто-то распространилъ слухъ между поселянами изъ ближнихъ окрестностей, что сооруженная статуя изображаетъ Мартина Лютера угрожающаго кайштулу, и это привело благовѣрныхъ въ такое негодованіе, что Епископъ долженъ былъ всячески убѣждать ихъ въ томъ, что они ошибаются.“

— Луксембургскія дѣла опять начинаютъ быть предметомъ разговоровъ въ собраніяхъ Французской дипломатики. Чтобы дать истинное о ней понятіе, приведемъ извлеченіе изъ рѣчи известнаго Г. Винтона, произнесенной въ Палатѣ Французскихъ Депутатовъ: „Я почитаю обязанностію указать еще одну причину войны имѣющей свой источникъ въ сопротивленіи и предупрежденіи Белгійцевъ. Причиною сего ничѣмъ неоправданныя претензіи Белгійцевъ на Вел. Княж. Луксембургское. Я обращаю особенное ваше вниманіе на это обстоятельство; потому, что я весьма желаю бы опровергнуть ложное и весьма распространенное по сему предмету мнѣніе; ибо я опасаясь, чтобы журналы, столько оказавшіе услугъ общественнымъ дѣламъ, не были причиною несчастія Белгійцевъ и не причинили вреда ихъ независимости, поощряя ихъ къ удержанію мнимыхъ правъ своихъ на Луксембургъ, что произвело бы непріятельскія дѣйствія между ними и Германскимъ союзомъ.“

1-го Января.

Ихъ Велич. Король и Королева Греческіе, 23 ч. прош. м. проѣзжали чрезъ Минстеръ, 24 ч. чрезъ Элберфельдъ, 25-го ч. чрезъ Диссельдорфъ и Кельнъ, гдѣ переночевавъ отправились въ дальнѣйшій путь чрезъ Кобленцъ въ Шаумбургъ въ Герц. Нассавскомъ. Переночевавъ тамъ, отправятся чрезъ Франкфуртъ н. М. въ Аугсбургъ, гдѣ будутъ имѣть свиданіе съ Ихъ Велич. Королемъ и Королевою Баварскими. Слышно, что 6-го Января въ Венеціи они взойдутъ на корабль и поплывутъ въ Грецію. (G. C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 21-го Декабря.

Прибыль сюда курьеръ изъ Неаполя, съ извѣстіемъ, что Е. В. Король Неаполитанскій ожидать будетъ 6-го ч. Января будущую, свою супругу въ Триентъ (въ южной Тироли при границѣ Бенатокъ), куда Эрцгерцогиня 27-го ч. въ сопровожденіи отца своего непремѣнно отправится.

— Путешествіе Императора на коронацію въ Медиоланъ, отсрочено до 17 Сентября 1837.

окрѣт на 101½ лаштов, и одна лодъ перевозова. Опрóчтыхъ, wiele okrętów, w miejscu bezpiecznym stojących, ale bardzo ciasno jeden przy drugim, w czasie burzy zostało także uszkodzonych przez gwałtowne miotanie, i wzajemne tarcie o swe brzegi. Szkoła poniesiona w okrętach, może dochodzić najmniej 80,000 rubli.

Теперь въ Керчу все побережье моря смутно представляетъ образъ; обок таможни kilka statków nabrzeg wyrzuconych, na mieliźnie osiadłych i zatopionych, zostaje w tymże samym stanie; przyciągnąć je do portu niema żadnego sposobu; trzeba oczekiwać wiosny, a wówczas za przybyciem wody i przy wielkich usiłowaniach, mogą być ściągnięte do morza.

Улюбленое мѣстце przechadzki tutejszych mieszkańców, ozdoba Kerczu — nadbrzeże, prawie całe jest zburzone, pomimo dobrego urządzenia, i ogromnych kamieni za fundament mu służących; niektóre z nich, do 100 i więcej pudów wążące, wyrwane zostały z miejsc swoich; kilka brył rzucone są także do morza, a niektóre na brzeg. Mieszka gruntownie zrobiona drewniana przystań, więcej jak 15 lat istniejąca, została zruynowana i wielkich potrzebuje reparacji. Bałwany były tak wielkie, iż o sześć sążni od nadbrzeża nie można było, stać bez obawy ażeby wodą morską nie były oblanym. W wielu domach wybite zostały okna i porzywane dachówki. (P. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 28 Grudnia.

J. K. W. Xiążę Karol, wyjechał do St. Petersburga.

— Król J. złądził rozporządzenie z roku 1833, zakazujące uczęszczać młodzieży pruskiej na uniwersytety zagraniczne, pozwalając odtąd tutejszo krajowcom, pobierać nauki na uniwersytetach w Erlangen, Würzburgu i Heidelbergu.

— Donoszą z Osnabrück co następuje. „Statua postawiona tu w zeszłym miesiącu sławnemu tutejszemu dziejopisowi Justus Möser, zaledwie nie dała powodu do wielkich niespokojności. Jak wiadomo, Möser wyobrażony jest w wielkiej peruce, trzymający w jednej ręce księgę swojej historyi Osnabryckiej. Ta księga z powodu swej wielkości ma podobieństwo do Biblii. Jakiś żartownisъ puścił między wieśniakami okolic przyległych pogłoskę, że wystawiony posąg wyobraża Marcina Lutera, grożącego kapitulę, a to oburzyło wiernych tak dalece, iż trzeba było całej wymowy Biskupa, ażeby ich przekonać, iż są w błędzie.“

— Rzecz Luxemburska zaczyna być nanowo przedmiotem rozmów w salonach dyplomacyi francuzkiej. Ażeby dać prawdziwe o niej wyobrażenie, przytoczymy wyjątek z mowy znanego Pana Bignon, wyrzeczonej w Izbie Deputowanych francuzkich: „Za obowiązek poczytuję sobie, wskazać jeszcze jedną przyczynę wojny, w uporze i uprzedzeniu Belgów źródło swoje mającej. Przyczyną tą, są niczém nieusprawiedliwione pretensje Belgów do W. X. Luxemburskiego. Zwracam szczególną W. W. Panów uwagę na tę okoliczność, bo radbym zbicie fałszywe i bardzo rozszerzone w tej mierze mniemanie; bo lękam się, aby dzienniki, które tyle wyświadczyły usług sprawie publicznej, nie przyczyniły się do nieszczęścia Belgów, i niepodległości ich na szych nie wystawiły, zachęcając ich do obstawiania przy swoich urojonych prawach do Luxemburga, co by sprowadziło kroki nieprzyjacielskie między niemi a Rzeszą Niemiecką.“

Dnia 1-го Stycznia.

Król i Królowa Ichmśc Grecy, przejeżdżali d. 23 z. m. przez Münster, d. 24 przez Elberfeld, d. 25 przez Düsseldorf i Kolonię, gdzie przenocowawszy puścili się w dalszą drogę przez Koblenz do Schaumburga w Nassauskiem. Ztamtąd po odbytych noclegu, pojedą przez Frankfort n. M. do Augsburga, gdzie zjadą się z NN. Królem i Królową Bawarskiemi. Słychać, że w Wenecyi siądą d. 6 Stycznia na okręt i popłyną do Grecyi. (G. C.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 21 Grudnia.

Nadbiegł tu goniec z Neapolu, że Król J. Neapolitański oczekiwać będzie na przyszłą swą małżonkę d. 6 Stycznia w Trydencie, (w południowym Tyrolu przy granicy Benstek), dokąd dostojna narzeczona, dnia 27 b. m. w towarzystwie oycy swego niezawodnie wyjedzie.

— Podróż Cesarza na koronację do Medyolanu odłożoną została do dnia 17 Września 1837 r.

— Славная менажерія Г. Агена, будетъ здѣсь про- дана съ публичнаго торга.

— Пишутъ изъ Герца, что на урнѣ, въ которой хранится сердце Карла X, сдѣлана слѣдующая над- пись:

Ici est le Coeur du très haut, très puissant et très excellent prince Charles le dixième: du nom, par la gra- ce de Dieu, roi de France et de Navarre, mort à Gor- rice le 6 novembre 1836 agé de 79 ans et 28 jours. (G. C.)

Ф р а н ц и я.

Парижъ, 22-го Декабря.

По частнымъ письмамъ изъ Лондона, Англій- скій Кабинетъ съ нѣкотораго времени очень ревност- но занимается торговыми отношеніями съ Персією.

— Нѣкоторые здѣшніе журналы уведомили, что въ Вьенѣ обнаружилась моровая язва, присовокупили однако, что онѣ сомнѣваются въ томъ.

— Слышно, что если экспедиція въ Константиноу будетъ возобновлена, то не прежде какъ въ Май.

— *Courrier de Lyon* сообщаетъ, что Неаполитан- скій Король рѣшился совершенно распустить на- ходящуюся при немъ Швейцарскую гвардію, по при- чинѣ частыхъ несогласій, происходящихъ между Швейцарскими и туземными солдатами.

— Издаваемая въ Лиллѣ газета, напечатала оправ- даніе Генерала Риньи противу упрековъ, которые е- му дѣлаютъ на счетъ поступковъ при Константиноѣ, представляя дѣла слѣдующимъ образомъ: „Въ продол- женіе двухъ дней когда стрѣляли въ Константиноу и дѣлали безуспѣшную атаку, Генераль Риньи досто- хвально исполнялъ свои обязанности. Во время о- братнаго марша, онъ командовалъ арріергардомъ. Такъ какъ главная колонна подъ предводительствомъ Мар- шала столь поспѣшно совершила походъ, что арріер- гарду угрожали Кабailлы окружить и отрѣзать отъ корпуса, то Генераль Риньи три раза посылалъ къ Маршалу Офицеровъ, уведомляя о предстоящей ему опасности и съ предложеніемъ, чтобы онъ остановил- ся съ своею колонною. Но Маршалъ вовсе необра- щалъ вниманія на предложеніе Генерала, который съ каждымъ часомъ видя большую опасность для сво- его отряда, передалъ надъ нимъ команду Полковни- ку а самъ отправился къ Маршалу. Между ними до- шло до жаркихъ споровъ. Генераль съ большимъ о- горченіемъ изобразилъ безпорядокъ при ретирадѣ, ко- его онъ самъ былъ свидѣтелемъ. Маршалъ напослѣ- докъ согласился на его предложеніе и остановилъ свой корпусъ для соединенія съ арріергардомъ, но вмѣстѣ съ тѣмъ отрѣшилъ Генерала отъ команды, угрожая объявить о томъ приказомъ по арміи. Онъ исполнилъ это, прибывъ въ Бону, и въ приказѣ, употребилъ о- скорбительныя выраженія на счетъ Генерала.“

— *Bon Sens* утверждаетъ, что Маршалъ Клозель примирился съ Министрами такимъ образомъ, что онъ принимаетъ на себя всю ответственность за не- успѣшную удачу экспедиціи, и за то его увѣрили, что онъ останется въ должности Намѣстника Алжи- ра. — Жур. *Temps* утверждаетъ противное и дово- ситъ о прибытіи Графа Себастьяни въ Парижъ, что кажется предвѣщаетъ частію перемѣну въ соста- вѣ нынѣшняго Кабинета, въ слѣдствіе коей, онъ сталъ бы дѣйствовать въ пользу Правительства про- тиву оппозиціи, касательно экспедиціи въ Констан- тину. — *Messenger* пишетъ, что при дворѣ сдѣланы приготовления, чтобы въ случаѣ распушенія Каби- нета по поводу Алжирскихъ дѣлъ, не имѣть нужды прибѣгать къ Г-ну Тьеру и къ умѣренной партіи; въ такомъ случаѣ непременно вступили бы въ Ми- нистерство Маршалъ Султъ и Г. Монталиве. — За- мѣтили впрочемъ, что Г. Тьеръ съ супругою, объѣ- дали у Короля, а Г. Дюпенъ имѣлъ аудіенцію.

23-го Декабря.

Вчера, въ день рожденія Султана, домъ Турец- каго посольства, былъ иллюминированъ.

— Кажется, что Г. Тьеръ не находится теперь въ столь тѣсной связи съ Княземъ Таллейраномъ какъ пре- жде. Последній неодобряя оппозиціи, какую обнару- живаетъ Г. Тьеръ противу нынѣшняго Министер- ства, старался помирить его съ Г. Гизо, но желанія его, какъ до сихъ поръ въ крайней мѣрѣ видно, бы- ли безуспѣшны.

— Опять довольно много говорятъ о перемѣнѣ Ми- нистерства, хотя кажется весьма не вѣроятнымъ, что бы она могла послѣдовать предъ самымъ открытіемъ засѣданій Палаты.

— На сегоднешней биржѣ прибыты по полудни слѣ- дующія денегы изъ Байонны: 1) „22 Декабря. (При- сланная изъ Туръ курьеромъ). Gomez 17 ч. прибылъ въ Дуранго; дивизию свою состоящую отъ 4 до 5,000 чел. оставилъ въ Ордуна, а Кабреру съ другимъ вой- скомъ на правомъ берегу Эбро. Espartero 18 ч. о- пять перешелъ чрезъ Нервиу, а Villareal двинул-

— Sławna menażeryя Pana Acken, będzie tu przeda- na przez licytację publiczną.

— Donoszą z Gorycyi, że na urnie zawierającej ser- ce Karola X. następujący umieszczono napis:

FRANCYA.

Paryż, dnia 22-go Grudnia.

Podług listów prywatnych z Londynu, Gabinet Angielski zajmuje się od niejakiego czasu bardzo u- silnie stosunkami handlowemi z Persją.

— Niektóre dzienniki tutejsze doniosły, że w Wie- dniu pokazało się powietrze morowe; namieniając je- dnak, że wiadomości tey, sameż dzienniki nie dają wiary.

— Słychać, iż jeżeli wyprawa do Konstantyny będzie ponowiona, tedy nie pierwiej, jak w miesiącu Maju.

— *Courrier de Lyon* donosi, że Król Neapolitański postanowił zwinąć zupełnie utrzymywaną przez siebie gwardyą Szwajcarską, a to ze względu na częste kłó- tnie, zachodzące między żołnierzami szwajcarskiemi a krajowemi.

— Gazeta wychodząca w Lille umieściła usprawie- dliwienie Jenerała Rigny z czynionych mu zarzutów względem sprawowania się pod Konstantyną, wysta- wiając stan rzeczy, jak następuje: „W ciągu dwóch dni, kiedy strzelano do Konstantyny i czyniono bezskute- czne na to miasto natarcia, dopełniał Jenerał Rigny obowiązków swoich bez najmniejszego cienia nagany. W odwrocie dowodził tylną strażą. Ponieważ główna kolumna pod dowództwem Marszałka tak pośpieszała, że straży tylney zagrażali Kabailowie otoczeniem i od- cięciem od korpusu, wysyłał więc Jenerał Rigny pot- trykroć oficerów do Marszałka z zawiadomieniem o niebezpieczeństwie, które mu groziło, i z wezwaniem, ażeby się wstrzymał z kolumną swoją. Ale Marszałek nie zważał wcale na przełożenie Jenerała, który wi- dząc w coraz większym niebezpieczeństwie swój od- dział, zdał nad nim dowództwo Półkownikowi, a sam do Marszałka pośpieszył. Przyszło między niemi do żwanego przymówienia się. Jenerał wynurzył się z ca- łą goryczą względem nieporządku panującego w od- wrocie, którego sam był naoczny świadkiem. Mar- szalek znalazł się nareszcie skłonny uleść jego prze- łożeniu i wstrzymał swój korpus dla połączenia go z tylną strażą, ale zarazem odebrał dowództwo Jenera- łowi, z zagrożeniem, że ogłosi go woysku przez roz- kaz dzienny. Dopełnił to za przybyciem do Bony, u- mieszczaając w rozkazie dziennym ubliżające do Je- nerała *de Rigny* zastosowanie.“

— *Bon Sens* twierdzi, że Marszałek Clauzel pogo- dził się z Ministrami w ten sposób, iż bierze na sie- bie całą odpowiedzialność za nieszczęśliwe powodzenie wyprawy, a za to zapewniono mu pozostanie na wiel- korządztwie Algiera. — Przeciwnie utrzymuje *Temps* i donosi o przybyciu Hr. Sebastiani do Paryża, co zdaje się zapowiadać cząstkową zmianę w składzie do- tychczasowego Gabinetu, w skutku której, występo- wałby w obronie Rządu przeciw opozycyi co do wy- prawy Konstantyńskiej. — *Messenger* utrzymuje, że poczyniono u dworu przygotowania, ażeby na przy- padek rozwiązania się Gabinetu, z powodu interessów Algierskich, nie bydź w potrzebie uciekać się do Pa- na Thiers i do tiers-parti; w takim razie wstąpiłby zapewne do Ministerjum Marszałek Soult i Pan Mon- talivet. — Zresztą uważano, że zawczora znajdował się P. Thiers z małżonką swoją na obiedzie u Króla, a P. Dupin miał posłuchanie.

Dnia 23.

Wczora, jako w rocznicę urodzin Suлтана, oświe- cony był pałac Turckiego Poselstwa.

— Zdaje się, że Pan Thiers nie zostaje teraz w tak ścisłych stosunkach z Xięciem Talleyrandem, jak da- wniej. Ten ostatni, nie pochwalając opozycyi, jaka objawia się w Páno Thiers przeciwko teraźniejszemu Ministerjum, chciał go pogodzić z Panem Guizot, ale usiłowania jego, przynajmniej dotąd, były bez- skuteczne.

— Mówią znowu dość mocno o zmianie ministeryal- ney, chociaż zdaje się rzeczą wcale niepodobną, ażeby to przed samem otwarciem posiedzeń Izb nastąpić miało.

— Na dzisiejszey giełdzie przybito po południu na- stępujące depesze z Bayonny: — 1) „Dnia 22 Grudnia. (Nadesłana z Tours przez gońca). Gomez przybył dnia 17 do Durango; dywizyą swoją, wynoszącą 4 do 5 ty- sięcy, pozostawił w Orduña, a Cabrerę z innem woy- skiem na prawym brzegu Ebru. Espartero przeszedł znowu d. 18 przez Nerviou, a Villareal posunął się

ся за ним; мы занимаемъ сегодня тѣ же мѣста, на правомъ берегу рѣки, какъ на дняхъ отъ 1 до 8 ч. с. м.“ — 2) 22 Декабря въ 8 часовъ вечера. Первая часть основаній уложенія, объ учрежденіи двухъ Палатъ, принята 17 ч. въ Мадридѣ.“ — 3) „25 Декабря. Отъ 22 ч. уведомляютъ, что *Эспартеро* 19 и 20 ч. выступилъ изъ Португалетты имѣя съ собою 32 пушки, и перешелъ по пловучему мосту на правой берегъ рѣки Нервиу. Въ случаѣ обратнаго похода, онъ устроилъ другой пловучій мостъ. Полагаютъ, что 24 числа дано будетъ рѣшительное сраженіе. Бильбао держится по прежнему.“

25-го Декабря.

Г. Гизо получилъ большой крестъ Почетнаго Легіона.

— Вчера изъ Военнаго Министерства отправлены Гг. *Деларю*, *Пеллионъ* и *Фуа*, Офицеры Генеральнаго Штаба съ тайными и очень важными порученіями въ Африку. Одинъ изъ сихъ Офицеровъ ѣдетъ въ Алжиръ, другой въ Оранъ, а третій въ Бону.

— Нѣсколько уже разъ сообщали газеты о существующихъ договорахъ между здѣшнимъ Правительствомъ и *Донъ-Карлосомъ*, чего ни одинъ изъ правительственныхъ журналовъ не опровергалъ и не говорилъ противнаго тому. Безъ сомнѣнія надѣясь на ихъ молчаніе, одна изъ газетъ, сообщаетъ сегодня 9 статей, какъ уже принятыхъ по договору, между которыми первая статья слѣдующаго содержанія: „*Донъ-Карлосъ* соглашается на бракосочетаніе съ Принцессою *Марією*, второю дочерью *Людвика Филиппа*.“ Это самое можетъ увѣрить въ истинѣ всей этой новости.

— Сегодня не получено ни какихъ извѣстій на счетъ Бильбао.

— Кажется нѣтъ сомнѣній, что новая экспедиція противу Константины будетъ предпринята, но не извѣстно, кто будетъ ею командовать. Разные по сему предмету носятъ слухи, и между прочимъ, что Маршалъ *Клозель*, оправдавъ себя въ своемъ предпріятіи, предъ Палатами и Кабинетомъ, возвратится въ Африку, чтобы вознаградить неудачи. Впрочемъ то вѣроятно, что Франція должна предпринять новую экспедицію, ибо Арабы гордятся побѣдою, къ коей какъ полагаютъ содѣйствовало само Небо, не перестанутъ теперь повсюду беспокоить Французовъ. (G. C.)

26-го Декабря.

Сегодня въ 2 часа по полудни, собрались присутствующіе въ Парижѣ Депутаты, въ обыкновенную залу засѣданій, для назначенія по жребію членовъ большою Депутации, которая при открытіи засѣданій встрѣчать будетъ Короля у дверей Палаты. Послѣ выбора въ залѣ образовались разныя группы, въ коихъ были очень жаркія прѣвнія. Особенно между прочими отличился въ этомъ Г. *Созе*. Завтра въ 11 часу утра Король лично откроетъ засѣданіе.

— *Mémorial des Pyrenées* уведомляетъ, что Генералъ *Эспартеро* имѣетъ телеграфическое сообщеніе съ Бильбао, и что когда нѣсколько предъ симъ дней по телеграфу сдѣланъ ему былъ вопросъ: „Хочетъ ли *Эспартеро* быть свидѣтелемъ паденія Бильбао?“ Онъ отвѣчалъ: „*Эспартеро* избавитъ Бильбао, или умретъ.“ (!)

— *Journal du Commerce* уведомляетъ по письмамъ изъ Рима отъ 14 ч., что въ Калабріи произошли безпорядки, и что народъ разрушилъ и ограбилъ дома чиновниковъ при сборѣ податей. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 22-го Декабря.

Третьяго дня откопанъ наконецъ гробъ Г-жи *Малибранъ* (извѣстной пѣвицы) для перевоза его въ Бельгію.

— *Sun* съ полною увѣренностію опровергаетъ донесеніе Французскихъ журналовъ, будто Англійскіе инженеры управляли защитою Константины и утверждаютъ, что ни съ дозволенія, ни даже за веденіемъ Англійскаго Правительства не былъ тамъ ни одинъ Англичанинъ. Касательно завятія Санъ Себастьяна Англійскимъ войскомъ, тотъ же журналъ пишетъ, что Англичане во всякое время выступать изъ сего города, если только Французскій Король увѣритъ Королеву *Христину*, въ безопасномъ владѣніи симъ городомъ.

— Путешественники прибывшіе недавно изъ Нью-Йорка утверждаютъ, что Генералъ *Джаксонъ* совершенно выздоровѣлъ.

— Одна изъ газетъ утверждаетъ, что слухъ касательно распушенія Парламента въ началъ наступающаго года, все болѣе и болѣе находитъ вѣроятія.

— Герцогиня *Браганца*, которую ожидаютъ сюда съ дочерью, по мнѣнію однихъ ѣдетъ единственно для свиданія съ матерью своею Герцогинею *Лейх-*

за ним; занимаемъ dziś te same stanowiska na prawym brzegu rzeki, jak w dniach od 1 do 8 b. m.“ — 2) „Dnia 22 Grudnia, o godz. 8 wieczorem. Pierwszą część zasad ustawy zaprowadzające dwie Izby, przyjęto dnia 17 w Madrycie.“ — 3) „Dnia 25 Grudnia. Donoszą pod d. 22, że *Espartero* wyruszył d. 19 i 20 z Portugalette, prowadząc z sobą 32 armat, i przeszedł po moście tyżwowym na prawy brzeg rzeki Nerviou. Urządził prócz tego drugi most pływający, na przypadek odwrótu. Sądzą, że d. 24 przyjdzie do stanowczej bitwy. Bilbao trzyma się, jak trzymało.“

Dnia 25.

Pan Guizot otrzymał wielki krzyż Legii Honorowej.

— Wczora wysłano z Ministercyum wojny PP. *Delarue*, *Pellion* i *Foy*, Oficerów Sztabu Jeneralnego, z tajnymi i bardzo ważnymi poleceniami do Afryki. Jeden z tych oficerów udaje się do Algieru, drugi do Oranu, a trzeci do Bony.

— Już kilkakrotnie głośiły gazety o istnieniu układów między Rządem tutejszym a *Don Carlosem*, czego żaden z dzienników rządowych nie zbijał ani zaprzęcał. Takiem zapewna milczeniem osmielona jedna z gazet, wylicza dziś 9 artykułów, jako już ugodzonych i przyjętych, między którymi artykuł pierwszy brzmi jak następuje: „*Don Carlos* zezwala na małżeństwo z Xiężniczką *Maryą*, drugą córką *Ludwika Filipa*.“ To samo może zapewnić o wiarygodności całej tej nowiny.

— Dziś nie otrzymano żadnych doniesień względem Bilbao.

— Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że nowa wyprawa przeciwko Konstantynie zostanie przedsięwzięta; nie wiadomo atoli, kto nią dowodzić będzie. Rozmaite w tem mierze chodzą tu pogłoski, a między innymi, że Marszałek *Clauzel*, wytłumaczywszy się z przedsięwzięcia swego przed Izbami i Gabinetem, wróci do Afryki, aby naprawić klęskę poniesioną. To wszakże jest pewna: że Francya czy chce, czy nie chce, musi przedsięwziąć nową wyprawę, albowiem Arabowie upojeni zwycięstwem, do którego im, jak mniemają, samo dopomogło niebo, nie przestaną teraz niepokoić Francuzów na wszystkich punktach. (G. C.)

Dnia 26.

Dzisiaj o godzinie 2 po południu, zgromadzili się obecni w Paryżu Deputowani w zwyczajnej swej sali posiedzeń, dla obrania przez losy członków wielkiej Deputacji, która ma przyymować Króla u drzwi Izby, przy otwarciu posiedzenia. Po obiorze w sali utworzyły się różne grupy, w których bardzo ożywione były rozprawy. Szczególniej odznaczył się w tém P. *Sauzet*. Jutro o godzinie 11 przed południem Król osobiście otworzy posiedzenie.

— *Mémorial des Pyrenées* donosi, że *Espartero* ma telegraficzne związki z Bilbao, i że gdy przed kilkoma dniami przez telegraf przesłano mu zapytanie: „Chce-li być *Espartero* świadkiem poddania się Bilbao?“ Odpowiedział: „*Espartero* uratuje Bilbao lub umrze.“ (!)

— *Journal du Commerce* donosi podług listów z Rzymu pod d. 14, że w Kalabryi wybuchły rozruchy, i że lud zburzył i zrabował domy urzędników poboru podatków. (A.P.S.Z.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дніа 22-го Грудніа.

Завчора у відкритої наразіе звѣтки Пани *Малібранъ* (сѣвнейої співачки) для привезення ихъ до Бельгії.

— *Sun* збива з певною певністю твердення денниківъ французкихъ, якoby інженерowie ангійскіе керували обороною Константины і тверди, że ani за позволеніемъ, ani nawet за вѣдзю Рządu Ангійскаго не було тамъ żadного Англіка. Co się тече зяєція Санъ Себастьяну przez wojska ангійскіе, dodaje tenże денникъ, że Англіцы уступаю з tego міста в каждей chwili, byle tylko Król Французки зарęczы Królowey *Krystynie*, bezpieczne tego міста posiadanie.

— Podróžni, którzy wlasnie przybyli z Nowego-Yorku, zapewniają, że Jenerał *Jackson*, wyzdrowiał zupełnie.

— Jedna z gazet utrzymuje, że pogłoska względem rozwiązania Parlamentu, na początku nadchodzącego roku, coraz więcej nabiera podobieństwa.

— Xiężna *Braganza*, której tu z jej córką oczekują, jedzie, podług jednych, jedynie dla widzenia się z matką swoją Xiężną *Leuchtenberg*; podług ia-

тенберскою; по другимъ же, она оставляеъ Португалию по поводу происшедшихъ недоразумѣй съ *Донною Марією* и постоянно хочетъ жить въ Мюнхенѣ.

— По послѣднимъ донесеніямъ изъ Лиссабона, не Маркграфъ *Луле*, какъ сначала полагали, но *Г. Бранкамль* назначенъ Посланникомъ въ Лондонъ. (G. C.)

И т а л і я.

Римъ, 15-го Декабря.

Донъ Мигуэль, котораго будто видѣли въ разныхъ странахъ, и даже уведомили о его арестѣ, въ нынѣшнее воскресенье присутствовали на молебствіи въ Папской церкви.

— Въ Флоренціи составилось общество для сооруженія памятниковъ 28 знатымъ Тосканцамъ. Четыре статуи уже заказаны, именно: *Махиавелл*, *Леонарда да Винчи*, *Кесальпинія*, и *Микель Анджело Буонаротти*. Самые лучшіе художники заняты этими работами. Члены платятъ по 3 ливра въ мѣсяць. (G. C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 30-го Ноября.

Обстоятельства въ Варварійскихъ владѣніяхъ становятся съ часу на часъ затруднительнѣе, потому, что Англичане, какъ кажется, смотрятъ неравнодушно на усилія Французовъ въ Африкѣ, всячески стараются имъ препятствовать и для этой цели подговариваютъ Порту, чтобы приняла нейтралитетъ въ отношеніи влѣкія Французовъ въ Африкѣ. За это Диванъ частію согласенъ, но онъ недовѣряетъ усиліямъ Англійскихъ Агентовъ, и поему чиновники въ Африкѣ, вѣчно въ разногласіи, распоряженія не такъ опредѣлительны, и часто не могутъ быть.

— Известный главнокомандующій *Мейметъ-Паша*

былъ убитъ въ Смирнѣ, и похороненъ въ Смирнѣ.

дней тому назадъ въ Перѣ и Галатѣ надѣялись, что она утихнетъ между Турками и Французами. Послѣдніе принуждены были покинуть домахъ и прекратить вслѣдствіе заразы значительную часть войскъ, хотя она прекратилась, но свирѣпствуетъ въ окрестностяхъ.

7-го Декабря.

въ столицѣ опять произошелъ пожаръ у стороны Ункашама, но къ счастью скоро потушенъ.

Корова язва начинаетъ уменьшаться но очень мало; однако должно надѣяться, что она прекратится съ наступленіемъ холоднаго времени.

— Султанъ возвратился уже на Австрійскомъ пароходѣ изъ повозки своей въ Никомидію; обозревъ тамъ верфи, новой Кіоскы, казармы и новую мечеть, названную по его имени, и построенную и удивленіемъ *Ахмета Пашы*. Въ свитѣ Султана находилось около 100 особъ; а между спутниками были два Султанскихъ сына, оба зятя Его Высочества и Великій Адмиралъ *Февзи-Ахметъ-Паша*. Это первый примѣръ въ Оттоманской исторіи, что Султанъ совершалъ мореплаваніе на иностранномъ кораблѣ. Командиръ корабля Капитанъ *Фордъ* и всѣ матросы, щедро одарены Султаномъ.

— Императорско-Россійскій Посланникъ *Г. Бутневъ*, имѣлъ сегодня у Султана аудіенцію, въ которой Его Высочеству поднесъ отвѣтъ своего Государя, на письмо Султана препровожденное по поводу послѣдняго несчастнаго случая въ путешествіи Его Императорскаго Величества.

— Назначенный съ посольствомъ въ Египетъ *Беликдши-Сраимъ-Эффендй*, отплылъ въ Александрію. Миссія его кажется имѣть цѣль возобновить согласіе съ Вице-Королемъ, ибо *Сраимъ-Эффендй*, повезъ прекрасные подарки *Мегмеду-Али* и сыну его *Ибраиму*, которыхъ онъ найдеть въ Каирѣ; кажется, что Англія и Франція прилагаютъ всѣ усилія, чтобы устранить существующія между ними недоразумѣнія.

— Татары изъ Діарбекира, доставили наослѣдокъ енія изъ Персіи. Англійскій Посланникъ *Нейлъ* выѣхалъ изъ Тегерана за Шахомъ въ Сугъ, гдѣ кажется успѣлъ его склонить къ отводу экспедиціи противу Герата. — Съ другой

пых
мией
обращ

— По
grabia Lo
camp, jest

Рzym, dnia 10 Grania.

Don Miguel, którego w różnych stronach widzieć chciano, a nawet o jego aresztowaniu donoszono, znajdował się tej niedzieli na nabożeństwie w kaplicy Papieskiej.

— Utworzyło się we Florencyi towarzystwo, w celu wystawienia pomników dla 28 wielkich ludzi toskańskich. Cztery posągi już są obstarowane, to jest: *Ma-chiavela*, *Leonarda da Vinci*, *Cesalpinię* i Michała Anioła *Buonarotti*. Najlepsi artyści zajęci są tą robotą; członkowie płacą po 3 liwry na miesiąc. (G. C.)

Т у р ц я.

Konstantynopol, d. 30 Listopada.

Okoliczności w Państwach Barbaryjskich stają się coraz trudniejszemi, gdyż, jak się zdaje, Anglicy krzywem okiem patrzą na postępy Francuzów w Afryce, wszelkich dokładają usiłowań, do postawienia im przeszkody, i na ten koniec czynnie skłaniają Portę, a żeby się starała neutralizować francuzki wpływ w Afryce. Dywan przystaje na to w pewnym stopniu, lecz z drugiej strony niekontent jest z poszeptów Angielskich agentów, i tak się zdaje, że władze Tureckie w krajach Barbaryjskich, bezustanku są w sprzeciwieństwie, i rozporządzenia nie z taką wykonywają dokładnością, jakby należało.

— Znajomy naczelny dowódzca wojsk w Anatolii, *Reszdy-Mehmed-Basza*, umarł niedawno na febrę zapalną. Na jego miejsce przeznaczony został *Hafis-Basza* z Kutahii, dawniejszy wielkorządzca Scuaru. Umarł takżе *Ahmed-Basza* Karsu.

— Turecki statek parowy utrzymujący komunikacyą między Stambulem a Smirną, niedawno przy mo-cnym wietrze południowym, rozbił się w zatoce Dardanelskiej.

— Zaraza, zamiast, jak się spodziewano, zmniejszenia, znowu w Konstantynopolu a takżе na Pera i Galata od tygodnia powiększyła się na nieszczęście. Spustoszenie, jakie czyni zaraza pomiędzy Turkami i Europejczykami, jest do nieopisania. Ostatni przymuszeni zostali zamknąć się w swych domach i wszelkie przerwać związki. W Adryanopolu zaraza znacznie stała się słabszą. W Smirnie samey, chociaż ustala, jednak panuje jeszcze w okolicach. (A.P.S.Z.)

Dnia 7.

Dnia 4 b.m. wybuchnął znowu pożar w stolicy, a mianowicie z tamtej strony Uncapam, lecz szczęściem dosyć wczesnie ugaszony został.

— Morowa zaraza zaczyna się zmniejszać, ale bardzo mało; jest jednak nadzieja, że ustanie z nadejściem zimniejszej pory czasu.

— Sułtan powrócił już na austriackim statku parowym, z przejażdki swojej do Nikomedyi, obejrzawszy tam warsztaty morskie, nowy kiosk, koszary i nowy meczet od jego imienia nazwany, a kosztem *Ahmeda-Baszy* wystawiony. W orszaku Sułtana znajdowało się blisko sta osób, a między towarzyszącymi było dwóch synów Sułtanских, obadwa zięciowie Jego Wysokości i wielki *Fewzi Ahmed-Basza*. Jest to pierwszy przykład w historyi Państwa Otomańskiego, że jego władca odbywał żeglugę na obcym okręcie. Dowódca statku, Kapitan *Ford* i cała osada, zostali sownie przez Sułtana udarowani.

— Cesarско-Россыяски Posel Pan *Buteniew*, miał dziś postuchanie u Sułtana, na którym miał zaszczyt doręczyć Jego Wysokości odpowiedź swego Monarchy, na pismo Sułtana, przesłane z powodu ostatniego nieszczęśliwego wydarzenia w podróży N. Cesarza.

— Przeznaczony z missją do Egiptu *Belikdzy-Sraim-Effendy*, odплыł do Alexandryi. Jego posłannictwo zdaje się mieć zamiary tchnące zgodą względem Vice-Króla, albowiem *Sraim Effendy* powiоził piękne podarunki dla *Mehmeda-Alego* i dla syna jego *Ibrahima*, których zostanie w Kairze. Zdaje się, że Англія i Francya dokładają wszelkiey usilności, aby usunąć istnące między nimi nieporozumienia.

— Przez tatarów z Diarbekiru nadeszły wreszcie nowe doniesienia z Persyi. Posel angielski *Mac-Neil*, pojechał z Teheranu za Szachem do Kholnouch, gdzie, jak się zdaje, potrafił go nakłonić do zaniechania wyprawy przeciwko Herat. — Z drugiej strony donoszą, że po od-

и Г-на Генри Бетюна и всех офицеров английских з оboзy персiекого, закрадiа сiя в woйску пiйзiеицейша дезорганизаця. Сзачи быт змущоно затримае сiя, и не вiлпiоно, же врiоит жуз до Теheraнy. Тумчасем надбегли гоицы до Тауру з розказами, абы зрекрутoвано 10,000 людзи в тей провинци, офицерoви за ангiельцы, кторзи не чiеиел належец до wyпpавы пречиоко Herat, zostali wezwani z zapewнiением найкорзистнейшых warunkiow, до zajecia сiя организациа тего нового woйска. Dotad nie przyjeli jeszcze тего obowiязку, oczekujac, jak сiя zdaje, na instrukeye od Pana Mac-Neil. (G. C.)

Разныя известiя.

Во всехъ большихъ городахъ Соединенныхъ Штатовъ обращаютъ нынѣ вниманiе на сдѣланный въ Нью-Йоркѣ опытъ деревянной мостовой вмѣсто каменной. Каменная мостовая требуетъ безпрестанныхъ починокъ, которыя не только дороги, но и препятствуютъ свободной ѣздѣ. Сдѣланный теперь въ Нью-Йоркѣ опытъ показываетъ, что эти неудобства устраняются деревянною мостовою, ибо колодки не уходятъ въ землю и не подвержены поврежденiю. Одинъ только предстоитъ вопросъ, прочна ли будетъ деревянная мостовая?

— Журналъ: *Tygodnik Petersburski* пишетъ:

„Нѣсколько уже разъ сообщали мы о испытанномъ Докторомъ *Spilsbury* средствѣ, врачеванiя грудной чахотки. Желая сохранить совершенное безпристрастiе, мы сообщаемъ препровожденную къ намъ изъ Витебской Врачебной Управы статью о семъ предметѣ.

„Иностранные журналы много пишутъ о чудесномъ леченiи Доктора *Spilsbury* отъ грудной чахотки, натираниемъ груди, спины и боковъ, свинымъ саломъ. Новость эта перешла уже въ наши внутреннiя газеты и много нашла подражателей. На это однако Витебская врачебная управа не можетъ согласиться безусловно. При слабомъ еще понятiи слѣдствiй сего врачеванiя, если съ одной стороны врачебное управленiе считаетъ позволительнымъ медику употреблять эмпирическiя средства, именно въ такомъ случаѣ, гдѣ всякiя врачебныя теорiи безполезны; то съ другой стороны не подвергаясь явному заблужденiю, нельзя согласиться, чтобы свиное сало было цѣлительнымъ средствомъ для страдающихъ грудною чахоткою. — Излеченiемъ болѣзни разумеется подкрѣпленiе цѣлости страдающаго органа; грудная чахотка есть слѣдствiемъ поврежденiя легкиихъ, происходящаго изъ самаго организма; въ такомъ случаѣ, въ чемъ же можетъ помочь свиное сало, которое только есть средствомъ удерживающимъ почные поты, обыкновенно предшествующiе чахоткѣ. Изъ сего явствуетъ, что сiе средство, какъ и всякiя сала, можетъ быть только облегчающимъ но не цѣлительнымъ средствомъ — да и это не новость.

Государственный Англiйскiй долгъ.

Извѣстно вообще, что Англiйскiй долгъ непомеренъ, но мало кому извѣстно съ точностiю какъ онъ великъ. — Если бы можно было этотъ долгъ обратить въ золото, онъ вѣсилъ бы 191,216 польскихъ центнеровъ, а на серебро вѣсилъ бы 3,619,059 центнеровъ. Для перевозки его золотомъ за море нуженъ былъ бы флотъ изъ 25 кораблей, въ 250 тоннъ груза. Для перевозки его серебромъ нуженъ флотъ изъ 476 кораблей, въ 250 тоннъ груза. Чтобы количество это выгрузить съ кораблей золотомъ, должно бы употребить 12,588 фуръ въ одну лошадь, которая одна за другою поставленная заняла бы мѣсто отъ 6 до 8 миль. Если бы для большей безопасности употребить солдатъ при перенесенiи этой суммы золотомъ съ кораблей на твердую землю, полагая на солдата по 50 фун. груза, нужно бы армiи 382,434 человекъ. Эти 800 миллiон. фун. стерл. долга, въ соверейнахъ (21 шиллинговъ, 42 зл. поль.) поставленные одинъ на другомъ, составили бы колонну въ 125 польскихъ миль вышины. — Тѣ же самые соверейцы, укладенные одинъ подлѣ другаго на землѣ, составили бы поясъ въ 1,850 поль. миль длины, достаточный для окруженiя 1½ раза луны. Если бы были банковые билеты и въ 1 фунтъ стерля, то сшивая ихъ въ соответственномъ количествѣ, можно бы ими устать дорогу въ 175 миль длины и 40 фут. ширины. Эти же банковые билеты пришитые поодиначкѣ одинъ къ другому въ длину, окружили бы 4 раза землю и 16 разъ луну. Исчислено также, что если бы народонаселенiе свѣта составляло миллiонъ тысячъ душъ или миллiардъ, Англiя могла бы дать каждому по 33 зл. 10 грош., полагая что она имѣла бы чѣмъ платить. — Если бы вся Европа, могла когда нибудь сдѣлать складку для уплаты Англiйскаго долга, то на каждого человека пришлось бы 245 зл. поль. (G. C.)

dalejniszego Pana Henry Bethune i wszystkich oficerow angielskich z obozu perskiego, zakradli się w wojsku najniebezpieczniejszą dezorganizacją. Szlachy był zmuszony zatrzymać się, i nie wątpiono, że wrócił już do Teheranu. Tymczasem nadbiegli goiocy do Tauru z rozkazami, aby zrekrutowano 10,000 ludzi w tej prowincyi, oficerowie zaś angielscy, którzy nie chcieli należeć do wyprawy przeciwko Herat, zostali wezwani z zapewnieniem najkorzystniejszych warunków, do zajęcia się organizacją tego nowego wojska. Dotąd nie przyjęli jeszcze tego obowiązku, oczekując, jak się zdaje, na instrukcje od Pana Mac-Neil. (G. C.)

Разныя известiя.

Во всехъ большихъ городахъ Соединенныхъ Штатовъ обращаютъ нынѣ вниманiе на зробiену в Новомъ Йоркѣ пробу брукованiя улiц дрeвeмъ замiастъ камени. Брукъ камениный потребуе неустанныхъ напpавъ, не только kosztownыхъ, але волeному рухову вoзiвiвъ прешкадзаяцыхъ. Зробiене тeрaзъ дошвiадоженiе в Новомъ Йоркѣ, оказуе, же те недогодности сiя в бруку дрeвнiанымъ усунiе, poniewaжъ не usuwajacъ сiя кiодки и не сiя на uszkodzenie wystawione. Jedno tylko zachodzi pytanie: jak тежъ длуго брукъ дрeвнiаны вытрима?

— В *Tygodniku Petersburskim* czytamy:

„В *Tygodniku* была кiлiа крое мowa о sprawdzonymъ прeзъ доктора *Spilsbury*, срiодку leczenia suchotъ piersiowych. Pragnacъ zachowacъ zupełną bezstronność, umieszczamy tu nadesłany namъ z Witebskiego lekarskiego Urzędu artykuł w tymże przedmiocie.

„Зограничене газеты wiele пиша о чудowney курacy доктора *Spilsbury* з suchotъ piersiowych, прeзъ smarowanie piersi, grzbietu i bokiвъ свинымъ свиномъ саломъ. Te новости жуз прeсшлi до нашихъ krajowychъ gazetъ i niemało znalazły stronników. Na to jednakъ zarządъ Medyczny Witebski bezwarunkowo zgodzić się nie może. Przy niepewnymъ jeszcze pojmiu skutkówъ karstwa, jeżeli z jednej strony zarządъ maby byдъ pozwoleniемъ dla medycznych срiодкiвъ, oslabiwe wszelkie teorye lekarskie ustala bezъ wpadnienia в wyraźny błądъ, bna, абы свиная тiуствоць была wyużyта для chorychъ на piersiowe suchoty. — choroby rozumie się umocnienie całego ganu; piersiowe suchoty są skutkiemъ z pochodzącego z samego organizmu; coż pomoże свиная тiуствоць, która jest tylko срiодkiemъ прeсiеiwkoъ nocnymъ potomъ, zwy przedzajacымъ suchoty? Śladъ wypada, że ten срiодekъ i inne тiуствоць, może byдъ łagodzącымъ tylko, wyleczajacымъ срiодkiemъ — lecz i в тѣмъ niema niу wego.

Длугъ publiczny angielski.

Wiadomo powszechnie, że длугъ angielski jest ogromny, ale mało kto wie dokładnie, ile onъ waży. — Длугъ tenъ zamieniwszy на złoto, gdyby to сiя сiя mogło, ważyłoby 191,216 centnarów polskich, а в серебре ważyłoby 3,619,059 centnarów polskich. Na przewiezienie go в złocie за море, potrzebaby floty z 25 okrętiвъ по 250 beczekъ ładunku. Na przewiezienie go в серебре, trebaby floty z 476 okrętiвъ по 250 beczekъ ładunku. Ażeby з okrętiвъ масę тę в złocie wyładowacъ, trebaby użyć 12,588 brykъ jednokonnýchъ, które ustanowione в linii jedna за drugą, zajęłyby 6 до 8 milъ drogi. Gdyby dla większego bezpieczeństwa użyto żołnierzy do przeniesienia тey summy złotemъ з okrętiвъ на лiдъ stały, licząc на żołnierza по 50 фунтiвъ ciężaru, trebaby armii z 382,434 ludzi złożoney. Te 800 milionów фунтiвъ szterlingiвъ długu, в соvereygnachъ (21 szylingiвъ, 42 zł. pol.) ustawione jeden на drugimъ, uczyniłyby kolumnę 125 milъ polskichъ wysokości majęcą. — Te same соvereygny ułożone jeden przy drugimъ на ziemi, utworzyłyby 1850 milъ polъ długości, wystarczajacy на opasanie 1½ razy zięczyca. Gdyby były билаты bankowe i 1 фунтъ szterlingowe, takowe zszywajacъ razem в ilości odpowiedniej, możnaby zasiać niemi drogę 175 milъ długości а 4 stop szerokości majęcą; te same banknoty zszywajacъ pojedynczo jeden до drugiego на wzdluzъ, otoczyłyby 4 razy zięczyca а 16 razy zięczyca. Obliczono także, że gdyby ludność swiata wyniosła тисяць milionaвъ душъ czyli miliardъ, Anglia mogłaby dacъ każdemu 33 zł. 10 gr. przypuszczajacъ, że miałaby чѣмъ placić. — Gdyby zaś Europa cała kiedy złożycъ сiя miała на spłacenie długu angielskiego, wypadłoby на każdą osobę składki 245 złotych polskich. (G. C.)